

Beleid op leerlingenbegeleiding

De ontwikkeling van het beleid op leerlingenbegeleiding is in overleg met de leerkrachten gebeurd. Dit geïntegreerde beleid omvat vier begeleidingsdomeinen (zie verder). Helemaal nieuw is het beleid op leerlingenbegeleiding niet. Ook in het verleden vonden we de vier aangehaalde domeinen belangrijk en werden er veel inspanningen geleverd om de kinderen te begeleiden in hun groei en ontwikkeling.

Als school voorzien we, binnen het zorgcontinuüm, een brede basiszorg en een verhoogde zorg voor de kinderen die hier nood aan hebben. De leerlingenbegeleiding situeert zich binnen de brede basiszorg. Het uitgangspunt is steeds een growth mindset. We gaan er van uit dat alle kinderen capaciteiten en talenten hebben en dat deze ook steeds, met de juiste begeleiding en overtuiging, in ontwikkeling zijn, kunnen groeien.

Gelukkig kunnen we bij de leerlingenbegeleiding rekenen op de steun van verschillende partners. De ouders, als ervaringsdeskundigen, het CLB, de pedagogische begeleidingsdienst, het ondersteuningsnetwerk en andere ondersteunende partners werken samen in het belang van het kind.

Dit kind met zijn onderwijsbehoeften staat centraal. Vanuit die onderwijsbehoeften stemmen we ons onderwijsaanbod en ons handelen af op de doelen, die we willen bereiken en werken we preventief. We willen mogelijke problemen zo vroeg mogelijk opsporen.

Hoe we dit concreet aanpakken in onze school hebben we vertaald in de vier begeleidingsdomeinen.

Begeleidingsdomein 1: Leren en studeren

Doel: het leren van de leerling optimaliseren en het leerproces bevorderen door leer- en studeervaardigheden te ondersteunen en te ontwikkelen.

Leren en studeren start reeds in de kleuterschool. De kleuters gaan leren plannen met het takenbord of planningsbord. Wanneer maak ik welke taak? Een vraag die voor kleuters niet zo evident is en toch regelmatig weerkeert op een dag in de kleuterklas. Bij het plannen kunnen de kinderen gebruik maken van de klassikale daglijn, waarop de kinderen kunnen zien wat er allemaal gepland staat voor hun klas tijdens de dag. Als de kinderen een taak beginnen worden ze door de leerkrachten gestimuleerd om deze vol te houden en af te werken. We leren de kinderen ook om dit op een zelfstandige manier aan te pakken. Een hulpmiddel hierbij is de beertjes van Meichenbaum in de versie van To en Tijn.

De kinderen krijgen ook aanbod waarbij ze zelf initiatief kunnen nemen en op eigen tempo kunnen ontwikkelen. Hierbij denken we aan het computationeel denken, dat we stimuleren door het gebruik van B-bots en tablets, maar denken we ook aan boeken waarmee kinderen zelfstandig aan de slag kunnen.

In de zithoek wordt hierop tijdens een afsluitend moment gereflecteerd en wordt er aan de hand van gesprekjes gekeken hoe kinderen het plannen aangepakt hebben.

In de lagere school bouwen we verder op wat de kinderen geleerd hebben in de kleuterschool. Tijdens momenten van zelfstandig werken (hoekenwerk, contractwerk, ...) worden kinderen gestimuleerd om zelf hun leerproces in handen te nemen. Welke taak maak ik wanneer, met wie? Hoe lang heb ik voor deze taak nodig? Aan de hand van enkele vragen plannen zij deze taken, zodat ze tegen de einddatum alles klaar hebben.

De hoeveelheid en de inhoud van het huiswerk is per leerjaar vastgelegd. In deze afspraken zit een opbouwende lijn. Tevens leren de kinderen in de leerwijzer stap voor stap hun werk thuis plannen. In de eerste graad worden de basisvoorwaarden voor het leren leren aangebracht: ik wil, ik plan, ik doe en dit kan ik al. Vanaf de tweede graad wordt er gewerkt rond het gestructureerd leren en in de derde graad komt daar nog de reflectie over leren leren bij.

De leerkrachten geven ook feedback op het gebruik van de leerwijzer aan de kinderen. Op deze manier willen we de kinderen laten nadenken over hun eigen leerproces om dit op een goede wijze bij te sturen.

Indien kinderen moeite hebben met het maken van een planning en het gebruik van de leerwijzer kunnen zij terecht bij de zorgjuf voor extra begeleiding. De zorgjuf neemt samen met hen de leerwijzer door en samen maken ze een planning op voor de volgende week. De kinderen leren hierbij rekening houden met hun hobby's en andere activiteiten. Samen komen ze tot een realistische planning op maat van het kind.

Deze werkwijze wordt ook herhaald bij het plannen van toetsen.

Doorheen de lagere school werken we ook met een placemat 'leren leren'. Per graad wordt er gewerkt aan een aantal competenties.

Daarnaast hebben we ook aandacht voor verschillende manieren van leren. In de bovenbouw worden een aantal verschillende methodieken aangereikt. Zo gaan we met de kinderen aan de slag om van een tekst tot een goed schema te komen, maar zullen we ook een manier aanreiken om Franse woordenschat te studeren.

Tot slot hebben we extra aandacht voor kinderen met een bijzondere thuiscontext. We letten erop dat ze zeker mee zijn met het klasgebeuren. De ouders proberen we extra te betrekken bij het onderwijsgebeuren door meer en frequenter tijd te maken voor overleg. In de kleuterschool geven we extra aandacht aan taal. Het beheersen en begrijpen van het Nederlands is essentieel voor de schoolcarrière van alle kinderen. We trachten te bereiken dat alle kinderen gelijk aan de start van de lagere school komen.

Begeleidingsdomein 2: Onderwijsloopbaan

Doel: de leerling ondersteunen om voldoende zelfkennis te ontwikkelen, om inzicht te verwerven in de structuur van en de mogelijkheden binnen onderwijs, opleiding en arbeidsmarkt en om adequate keuzes te leren maken op school en daarbuiten.

1. De instap: van thuis/crèche naar de school

Tijdens de inkijsmomenten krijgen de ouders en de nieuwe kleuters de kans om met de klas en de leerkracht te komen kennismaken. Deze inkijsmomenten vinden steeds plaats op de laatste donderdag voor het instapmoment.

Op het einde van de grote vakantie is er een openklasdag voor alle kinderen. Zo krijgen ze ook de kans om kennis te maken met hun nieuwe leerkracht en klasgenootjes en proberen we de spanning van de eerste schooldag wat weg te nemen.

Administratief wordt alles door onze administratieve medewerker in orde gebracht. Na het papierwerk neemt zij de nieuwe leerlingen en hun ouders mee op een korte rondleiding door de school.

Indien we over de nodige gegevens beschikken sturen we de kinderen die eventueel kunnen inschrijven op een instapdatum een uitnodiging om langs te komen.

In de kleuterschool werken we na elke vakantie ook themaloos, waarbij we veel aandacht besteden aan de goede klasfeer en aan het leren kennen en naleven van de klasafspraken.

2. Naar het eerste leerjaar

Gedurende de jaren dat de kinderen in de kleuterschool zitten hebben zij regelmatig opendeurtjes, waarbij zij kunnen gaan spelen in andere klassen bij andere leerkrachten. Op het einde van elke zomervakantie worden de kinderen besproken met de leerkracht van de nieuwe klas om een vlotte overgang te garanderen.

Om de kleuters van de derde kleuterklas te laten kennismaken met het eerste leerjaar en de leerkrachten van het eerste leerjaar organiseren we doorheen het schooljaar integratiemomenten met als afsluiter het 'Stoeltjes passen'. De kleuters gaan dan een halve voormiddag in de twee klassen van het eerste leerjaar activiteiten doen, waarbij ze kennismaken met de werking en de leerkrachten van het eerste leerjaar.

In de lagere school besteden we veel aandacht aan forming, storming en norming gedurende de eerste weken van het schooljaar, zodat de nieuwe groepen de kans krijgen om elkaar goed te leren kennen en een goede groepsfeer te ontwikkelen. Verder hanteren we de methode van KiVa in onze school waarbij de nadruk gelegd wordt op een warme klasfeer en een goede groepsvorming.

De ouders betrekken we tijdens de oudercontacten bij deze overgang. Met hen wordt de schoolrijpheid, de sterke kanten en de werkpunten van hun kind besproken. De kinderen en de ouders worden ook uitgenodigd voor een inkijsmoment op het einde van de zomervakantie. Zo krijgen ook de ouders de kans om kennis te maken met de leerkrachten en de klassen van het eerste leerjaar. Voor ouders die een bijzondere thuissituatie hebben organiseren we bijkomende oudercontacten, proberen we zoveel mogelijk de ouders te betrekken bij de overstap naar het eerste leerjaar en hebben we steeds de mogelijkheid om

de ouders persoonlijk aan te spreken. De zorgjuffen nemen hier een deel van de taak van de klastitularis over.

3. Voorbereiding op de secundaire school

In het zesde leerjaar gaan we vanaf het tweede trimester specifiek aan de slag rond de overstap naar het secundair onderwijs. Aan de hand van de werkboekjes 'Op stap naar ...' verkennen ze de structuur van het secundair onderwijs, ontdekken ze hun talenten, keren ze de beroepen en beroepenvelden kennen en leren ze een keuze maken.

Daarnaast bezoeken we ook verschillende secundaire scholen. Zo kunnen we de kinderen een goed beeld geven van wat een secundaire school is en hoe de secundaire school werkt. We verkennen zowel een ASO-school en als een TSO/BSO-school om een ruim beeld te kunnen geven.

We geven ook alle infobrochures met data van opendeurdagen door aan de kinderen met de raad om verschillende scholen te bezoeken, zodat ze kunnen voelen of een secundaire school hen ligt of dat ze zich niet zo vinden in de werking van de school. Zo kunnen de kinderen een gefundeerde keuze maken bij de overstap naar het secundair onderwijs.

Elk kind krijgt met het rapport van Pasen ook de BaSofiche mee. Op deze fiche noteren we al de relevante info die nodig is om een vlotte overgang naar het secundair onderwijs te maken. Deze fiche vinden we zeer waardevol voor de leerling én voor de secundaire school wanneer ze op de juiste manier wordt ingezet en gebruikt.

Tijdens kindcontacten bespreken de leerkrachten ook met de kinderen de overgang naar het secundair onderwijs en de keuze van de richting die ze willen volgen.

Ook bij deze overstap is de mening van de ouders belangrijk. Bij het verwerken van de opdrachten in de boekjes 'Op stap naar ...' zijn er regelmatig reflectiemomenten voor ouders verwerkt. De ouders worden over de verschillende secundaire scholen in de ruime omgeving geïnformeerd tijdens een scholenbeurs, met folders die worden meegegeven en ouders kunnen ook mee op schoolbezoek in het VITO als begeleider.

Indien de ouders van leerlingen met een bijzondere thuiscontext dit wensen, kan de zorgjuf mee gaan naar de secundaire school voor een gesprek rond de eventuele zorgen van het kind, bij de inschrijving of naar opendeurdagen van secundaire scholen. Anderstalige ouders worden indien nodig ook uitgenodigd voor een extra oudercontact ivm de studiekeuze.

4. Keuzes maken

'Kiezen is verliezen' een uitdrukking die veel waarheid in zich heeft. Daarom is het zo belangrijk dat er reeds vanaf jonge leeftijd met de kinderen gewerkt wordt rond 'kiezen' en 'keuzes maken'. Vanaf de jongste kleuterklassen worden kinderen geconfronteerd met het maken van keuzes. Met welk speelgoed wil ik spelen, ga ik eerst mijn taakjes maken of speel ik liever eerst, ... allemaal keuzemomenten die doorheen de schooldag onze kinderen op weg zetten om zelfstandig een weloverwogen keuze te maken.

In de lagere school werken we met het driesporenbeleid waarin de kinderen zichzelf inschatten op basis van hun talenten. Ze kiezen zelf of ze al dan niet (verlengde) instructie volgen en gaan daarna zelfstandig aan de slag bij het maken van oefeningen.

Hoe wij onze kinderen en hun ouders begeleiden bij de verschillende overstappen kan je hierboven lezen (punt 1 – 3).

Begeleidingsdomein 3: Psychisch en sociaal functioneren

Doel: het welbevinden van de leerling bewaken, beschermen en bevorderen waardoor de leerling op een spontane en vitale manier tot leren kan komen en zich kan ontwikkelen tot een veerkrachtige volwassene.

1. Sociale vaardigheden: To en Tijn en KiVa

Enkele jaren geleden ontwikkelden we een methode 'sociale vaardigheden' op school met onze schoolfiguren To en Tijn. Zij begeleiden onze kinderen doorheen hun schoolcarrière en helpen daar waar het nodig is met pictogrammen om het naleven van regels en afspraken die in onze school gelden te verduidelijken. De 10 pijlers waarrond onze methode is opgebouwd worden systematisch herhaald doorheen de kleuterschool en de lagere school, zodat deze goed verankerd worden. De kinderen leren al doende de verschillende vaardigheden.

Onze school is een KiVaschool. Wij hanteren de methode van Kiva om pesten te voorkomen. De KiVa-methode zet in op een goede groepssfeer en leert de kinderen om als groep te reageren tegen pesten. Onze school wil een fijne school zijn, waar pesten niet getolereerd wordt. Aan de hand van de methode 'Onze klas, ons team' leren de kinderen in verschillende stappen om zich weerbaar op te stellen en samen voor een goede groepssfeer te zorgen.

2. Observatie en aanpak

De observaties worden genoteerd in het kleuter- of leerlingvolgdossier. Tijdens schoolinterne MDO's of MDO's met CLB worden deze observaties besproken en bekijken we welke stappen we moeten zetten om het psychisch en sociaal functioneren te verbeteren. We werken hiervoor ook vaak samen met organisaties uit onze omgeving. De lerarenopleiding, Het huis van het kind en het Rode Kruis voor huiswerkbegeleiding, De Watertoren die verschillende acties opzetten om kinderen uit met een bijzondere thuiscontext te ondersteunen bij het schoollopen (vb.: boekentasproject). Tijdens de periodes van afstandsonderwijs lenen we aan de kinderen die dit nodig hebben laptops uit, zodat zij ook hun werk kunnen maken of kunnen deelnemen aan de onlinelessen. De betaling van de bosklassen spreiden we over het hele schooljaar, zodat dit voor iedereen een haalbare kost blijft en de kinderen allemaal mee kunnen op bosklassen.

3. Welbevinden

Het welbevinden van de kinderen is een belangrijke voorwaarde om tot leren te komen. Bij de start van het schooljaar werken de leerkrachten in de kleuterschool themaloos. Enerzijds om de kinderen te laten wennen aan de nieuwe klasafspraken en anderzijds om tijd te nemen om de kinderen te leren kennen. In de lagere school heeft men tijdens de eerste weken van het schooljaar aandacht voor forming, storming en norming. Zo zorgen we voor een goede groepssfeer vanaf de eerste schooldag. De leerkrachten proberen steeds met plustaal te communiceren. Tijdens kindcontacten is er tijd om te luisteren, mee te leven, de kinderen te steunen. Naast de klasleerkrachten spelen ook de zorgjuffen hierin een grote

rol. Zij kunnen tijdens individuele momenten dieper in gaan op eventuele problemen die de kinderen melden. De zorgjuf van de lagere school organiseert jaarlijks een sessie weerbaarheidstraining voor de leerlingen van het vijfde leerjaar. Deze sessie zijn vrijwillig te volgen. Zij zijn ook de eerste aanspreekpunten van de contextbegeleiders van het CKG Lentekind.

In de lagere school kunnen de kinderen problemen onderling uitpraten in het babbelhutje. Deze caravan is speciaal voorzien om kleine groepen kinderen de kans te geven om zonder tussenkomst van een leerkracht te leren praten met elkaar om zo tot een oplossing te komen.

Verder hebben we op school allerlei activiteiten en acties die mee helpen om het welbevinden te bevorderen. Daarmee bedoelen we bijvoorbeeld het zingen voor de jarigen, de werking van het koalahoekje, het maken van een themahoekje in de hal, de eetzaal aankleden in thema, het schoolparlement waarin de kinderen bepaalde thema's kunnen bespreken met de directeur.

Begeleidingsdomein 4: Preventieve gezondheidszorg

Doel: de gezondheid, de groei en ontwikkeling van leerlingen bevorderen en beschermen, het groei- en ontwikkelingsproces opvolgen en tijdig risicofactoren, signalen en symptomen van gezondheids- en ontwikkelproblemen detecteren.

1. Samenwerking met CLB

Het CLB en de school werken samen aan de organisatie en uitvoering van de medische onderzoeken door het CLB. De data waarop de onderzoeken doorgaan worden in onderling overleg bepaald. Ook voor de vaccinatiemomenten worden de data samen vastgelegd.

Wanneer nodig zal het CLB profylactische maatregelen nemen om de verspreiding van besmettelijke ziekten te voorkomen. De school werkt mee aan de uitwerking van die maatregelen. Ook bij het blijvend aantreffen van luizen kan het CLB ingezet worden om ondersteunend te helpen.

2. Gezondheidsbeleid

Wij proberen op school aan een gezonde school te werken.

Zo werken we al verschillende jaren mee aan het project 'Oog voor lekkers'. Binnen dit project kadert ook de fruitdag op woensdag. Dan eten de kinderen enkel fruit, dat ze krijgen via het project of dat ze zelf meebrengen. In de namiddag eten de kinderen geen koeken of fruit meer op school. Ze nemen hun vieruurtje thuis of in de opvang.

We promoten ook heel erg het drinken van plat water op school. De kinderen brengen water mee in een drinkbus waaruit ze gedurende de hele dag kunnen drinken. Op de speelplaats zijn er enkele drankfontein geïnstalleerd, zodat de kinderen ook tijdens de speeltijd kunnen drinken als ze willen. Vanaf het schooljaar 2021 – 2022 beperken we het aanbod van dranken tijdens de middag ook tot melk en (niet-bruisend) water.

In het schoolreglement staat duidelijk omschreven wat er op school gegeten en gedronken mag worden.

Naast gezonde voeding hebben we ook aandacht voor voldoende beweging. Uiteraard organiseren we in onze school lessen lichamelijke opvoeding en zwemmen. Daarnaast kunnen de kinderen ook deelnemen aan de sportsnack, een initiatief van de gemeente Beerse, waarbij de kinderen gedurende een uurtje per week na de schooltijd kunnen sporten op school. In de loop van een schooldag voorzien de leerkrachten ook regelmatig bewegingsmomenten tussen de lessen.

Door een goede samenwerking met CKG Lentekind kunnen we gebruik maken van de tuin die achter onze school ligt. Hierdoor kunnen de kinderen echt ravotten in het groen en is er meer bewegingsruimte zowel voor de kinderen in de tuin als de kinderen op de speelplaats. Jaarlijks neemt de lagere school ook deel aan de sportdag georganiseerd door de gemeentelijke sportdienst. Onze leerkrachten lichamelijke opvoeding steken voor de kleuterschool een sportdag in elkaar.

Per leerjaar schrijven we ook in voor een Moev-sportactiviteit. Deze vinden plaats tijdens de

lestijden, maar ook op woensdagnamiddag worden regelmatig activiteiten georganiseerd waaraan de kinderen op vrijwillige basis kunnen deelnemen.

Niet enkel de lichamelijke gezondheid is voor ons belangrijk ook de geestelijke gezondheid geven we voldoende aandacht. Hierover kan je meer lezen in het begeleidingsdomein 3: psychisch en sociaal functioneren.

Het preventieproject dat in het zesde leerjaar gevolgd wordt, heeft zeker ook raakpunten met het preventief inzetten op gezondheid. De kinderen worden hierin geconfronteerd met verschillende vormen van verslaving (gamen, alcohol, drugs, ...). Voor de ouders koppelen we hieraan een ouderavond rond omgaan met verslaving.

Tot slot hebben we aandacht voor de kinderen met een bijzondere thuiscontext. Jaarlijks werken we tijdens de adventsperiode aan het project van welzijnszorg rond Robbie. De boodschap uit dit verhaal proberen we steeds te koppelen aan onze naaste gemeenschap. Om dit kracht bij te zetten steunen we tijdens de advent steeds een project uit de omgeving dat aandacht schenkt aan diegenen die het minder goed hebben in onze maatschappij. Tijdens (schoolinterne) MDO's hebben we extra aandacht voor deze kinderen. Waar hebben ze nood aan? Hoe gaan we dit communiceren? Onze zorgjuf die de vergaderingen volgt van 'Het huis van het kind' geeft belangrijke info hieromtrent door aan de leerkrachten en kan de ouders in contact brengen met de instanties die ze nodig hebben.

Katholieke Basisschool Triangel
Hoogstraat 19 – 2340 Vlimmeren
Tel: 03 312 29 38
info@kbtriangel.be
www.kbtriangel.be

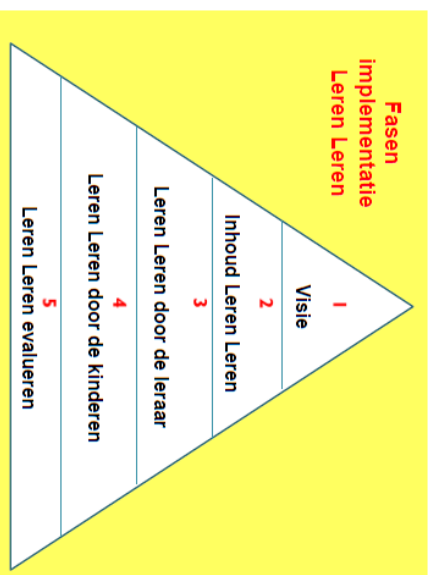
Bijlage 1: placemat leren leren

Ik kan
Hoe leer ik geloven in mezelf?
Hoe ontdek ik mijn talenten?
Wat kan ik?
Wat heb ik geleerd?
Wat zijn mijn talenten?

Ik wil
Hoe leer ik keuzes maken?
Wat wil ik leren of kunnen?
Wat kies ik?
Wat wil ik doen?
Hoe wil ik het doen?
Wat wil ik leren?

Ik plan
Hoe blik ik doelgericht vooruit?
Wat plan ik waar en wanneer en hoe pak ik dat aan?
Wat plan ik in welke volgorde?
Hoe heb ik dat gepland?

Ik doe
Hoe ga ik aan de slag?
Wat heb ik nodig om mijn werk goed te doen?
Hoe doe ik het?
Welk materiaal gebruik ik?
Hoe ga ik te werk?

Ik leer zelfstandig
Hoe ga ik zelfstandig om met: ik kan – ik wil – ik plan – ik doe – ik weet – ik orden – ik onthoud - ik gebruik ?

Ik leer van en met anderen
Hoe leer ik meer door samen te werken?
Hoe kan ik anderen iets leren?

Ik reflecteer (over hoe ik leer)
Hoe leer ik best?
Welke strategieën passen bij mij?
Wat kan ik er zelf uit leren?

Ik weet
Wat weet ik al?
Hoe en waar kom ik nog meer te weten?
Wat weet ik zelf?
Aan wie kan ik het vragen?
Waar vind ik (nieuwe) informatie?
Welke bronnen gebruik ik?

Ik orden
Hoe vind ik wat ik nodig heb?
Hoe krijg ik zicht op de informatie?
Welke strategie hanteer ik om te ordenen?
Hoe krijg ik er zicht op?
Wat doe ik om het te begrijpen?

Ik onthoud
Wat mag ik niet vergeten?
Hoe kan ik dat best onthouden?
Wat wil ik onthouden?
Wat moet ik onthouden?

Ik gebruik
Wat doe ik er verder mee?
Hoe gebruik ik wat ik heb geleerd?
Waar of wanneer kan ik dat nog gebruiken?
Wat kan ik ermee doen?